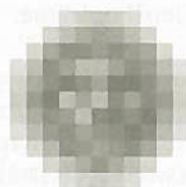

Nedocenené téma budoucnosti ve školní výuce

Zapojte se do IX. ročníku soutěže pro děti a mládež

PhDr. David Pavlát, tiskový mluvčí Úřadu pro ochranu osobních údajů

úřad pro ochranu
osobních údajů
the office for personal
data protection

Dne 28. ledna vyhlásí Úřad pro ochranu osobních údajů jako každoročně soutěž, která má děti školou povinné, ale i ty předškolní, seznámit s tématem, s nímž se budou chtít nechtě setkávat po celý život. Jsem rád, že pro vás mohu letos udělat tak trochu výjimku a soutěž vám představit o několik dnů dříve.

Osmadvacátý leden je v Evropě, ale i v mnoha zemích po celém světě připomínán jako **Den ochrany osobních údajů**. Právě v tento den v roce 1981 bylo umožněno jednotlivým státům přistoupit k **Úmluvě o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat**, prvnímu ucelenému evropskému dokumentu na toto téma, který je pro přistoupivší státy závazný. Česká republika ji ratifikovala v roce 2001. O Úmluvě 108, jak je běžně označována, stejně jako o aktivitách Rady Evropy na poli ochrany osobních údajů, se můžete dočíst i na **webových stránkách Úřadu pro ochranu osobních údajů**.

Smyslem 28. ledna je upozornit každého na hrozby, které s podceňováním ochrany soukromí a osobních údajů souvisejí a jejichž důsledků, ať už jde o finanční ztráty, psychické újmy, ale bohužel i újmy nejvyšší – což je právě u dětí a mládeže o to závažnější –, jsme bohužel svědky.

Od roku 2007, kdy jsme vyhlásili první ročník, k nám přišly již stovky soutěžních příspěvků v podobě literárních textů, kreseb, koláží, plastik nebo například animovaných „*privacyguardů*“, ochránců soukromí. Hodnotící porota, složená ze zástupců partnerů soutěže, nemá při vybírání vítězných prací lehký úkol.

V prvních ročnících byli ti nejlepší oceňováni na Mezinárodním festivalu filmů pro děti a mládež ve Zlíně. Zde si mohli návštěvníci festivalu prohlédnout ty nejlepší příspěvky přímo v předsálí zlínského Velkého kina. Vybrané obrázky pak byly umístěny v „kinematovlaku“, který v rámci festivalu projel v jednotlivých letech doslova celou

republiku. V posledních letech zveme vítěze do hlavního města. Zde si mohou kromě připraveného programu v Úřadu pro ochranu osobních údajů, v **Českém rozhlasu** (mediální partner soutěže) nebo v Zrcadlové kapli Klementina, kam je loni doprovodil zástupce ze **Svazu knihovníků a informačních pracovníků**, který je již po několik let partnerem soutěže, prohlédnout i historické centrum města.

Informace mají dnes hodnotu zlata. Pokud jsou v těch správných rukách a využívány k tomu, k čemu mají být, je vše v pořádku.

Představte si ale, že například z databáze banky, pojišťovny, státní instituce, třeba policie, nebo ze zdravotnických databází **uniknou vaše osobní, možná i citlivé údaje**. Co se všechno může stát? Děti nám mohou letos napsat **povídku, úvahu, scénář** nebo mohou také **příběh, který si vymyslí, sehrát, natočit na video, případně ztvárnit v podobě komiksu**.

Pro sečtější dáváme možnost **napsat referát** na téma, v jaké knize nebo filmu se setkali s tématem ochrany osobních údajů a soukromí nebo ve které historické události vidí roli ochrany soukromí jako klíčovou, ať už ona událost dopadla dobře, nebo ne.

Pro ty, kteří třeba raději kreslí a malují, máme alternativu. Mohou volně na téma ochrany osobních údajů a soukromí vytvořit **návrh „plakátu“**, který by měl každého na první pohled upozornit na aktuálnost tématu ochrany osobních údajů. Fantazii se meze nekladou.

Příspěvky mohou děti do 18 let poslat (s uvedením jména, adresy a věku)¹ do **17. dubna 2015** buď elektronicky na soutez@uouu.cz (soubory do velikosti 3 MB), anebo na adresu Úřad pro ochranu osobních údajů, tiskový odbor, Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7 (obálku označit heslem „Soukromí“).

Pokud budou ve své aktivitě **podporovány školou**, například zadáním paralelně v několika třídách, zorganizováním besedy na téma ochrany osobních údajů nebo jiným doprovodným programem na dané téma, velice takovou aktivitu uvítáme, škole dáme možnost k vyjádření k soutěži na našich webových stránkách a nejlepší oceníme.

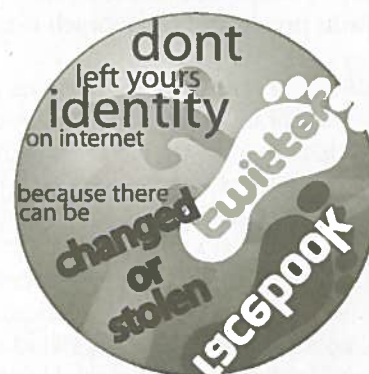
Autoři nejlepšího zpracování budou pozváni do Prahy, kde jim bude slavnostně předáno ocenění a pro vítěze bude připraven zajímavý program. **Aktuální informace o soutěži** budou průběžně k dispozici na webových stránkách Úřadu www.uouu.cz v rubrice Pro mládež.

Mimo soutěž vás ještě upozorním na zajímavou hru *Webová divočina*, kterou je možné využít při výuce zejména těch nejmenších žáků od 7 do 10 let. Děti se v ní mohou zábavnou formou naučit pracovat s počítačem, **chovat se na internetu bezpečně**, ale také ohleduplně k ostatním. Navíc se při hraní dozvědí spoustu důležitých informací **o právech dětí a o institucích, která tato práva zajišťují**. Hra, na jejíž české verzi jsme se podíleli, je dostupná na webových stránkách Úřadu www.uouu.cz v rubrice Pro mládež. Mimochodem, v pátém ročníku soutěže se „hrálo na čas“ ve více než sto knihovnách po celé České republice. Byl jsem se v několika knihovnách podívat a můžu říci, že děti hrály, jak se říká, „o sto šest“.

Dík za účast na předchozích ročnících soutěže patří v první řadě všem soutěžícím, ale také řadě učitelů, kteří se velice kreativně zapojili. Na mnoha místech doplnili vyhlášení soutěže vlastním doprovodným programem. Některé školy se už staly letitými soutěžními matadory. Jsme rádi, že se v letošním roce stal partnerem soutěže časopis *Řízení školy*, a doplnil tak stávající partnery Český rozhlas, Svaz knihovníků a informačních pracovníků a SaferInternet.

Bezpečnost na internetu označuje policie za jednu ze svých priorit. Jistě také proto, že kyberkriminalita v českém – pochopitelně nejen v něm – prostředí každoročně vzrůstá. Stíhání internetových zločinů je nezbytná věc, ale také tak trochu „chození s křížkem po funuse“. Mnoho lidí, a těch mladých obzvláště, prostě rizika podceňuje, není o nich dostatečně a soustavně informováno. Tedy nejen represe, ale také **vzdělávání a prevence**. Možná se i v této oblasti blýská na lepší časy, alespoň soudě podle některých vyjádření o potřebě **výchovy k internetové gramotnosti**. Její zavedení jako stabilní součásti vzdělávání na školách je více než žádoucí, má-li být školní výuka

také v tomto ohledu praktickým pomocníkem. Než tomu tak bude, je vyhlášená soutěž jedním z prostředků, jak děti a mládež s touto problematikou zábavnou formou seznámit a upozornit na ni. Budu rád, pokud se i pro vás, zástupce managementu škol, stane inspirací a informujete o ní učitele, kteří by se chtěli zapojit.

Návrh placky. Jeden z vítězných příspěvků loňského ročníku soutěže „Moje soukromí! Nekoukat, nešťourat!“ (Michal Klíma, Střední škola grafická Brno) II

¹ Adresa bude použita jen v rámci soutěže, jméno a věk případně v rámci propagačních účelů ochrany osobních údajů, pokud neobdržíme výslovné přání, že zasláná práce k uvedené propagaci nesmí být použita.